

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

4. Малинович Л. М. Психологічні особливості взаємодії у сім'ях, де виховується дитина з порушеннями в розвитку // Збірник тез науковопрактичної конференції з міжнародною участю «Психологія національної безпеки», 25 квітня 2017 р. [Текст] – Львів: «СПОЛОМ», 2017. С. 174–176.

Свищо С. М., Масляник Л. В.
здобувачі вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта»,
група ПО-21сп Мукачівського державного університету;
Науковий керівник :
к.п.н., доц. Лалак Н. В.

АСИСТЕНТ УЧИТЕЛЯ ЯК ЧЛЕН КОМАНДИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Організація освітнього середовища для дітей з особливими потребами – одна з найбільш актуальних та дискусійних проблем педагогіки в контексті сьогодення. Нова українська школа має бути школою для всіх. Тому, щоб у кожному ЗЗСО відбувалася успішна соціалізація дітей з особливостями розвитку, має бути створене універсальне безбар'єрне розвивальне середовище [2].

Соціально-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами у навчальному закладі здійснює команда фахівців, до складу якої входить і асистент вчителя. Асистент учителя – це посередник між дитиною з особливостями розвитку та іншими дітьми і дорослими в освітньому середовищі. Для того, щоб умови знаходження дитини в закладі освіти були по-справжньому комфортні та мотивували її на розвиток, робота асистента (як і будь-якого іншого дорослого, який працює з дитиною з ООП) повинна ґрунтуватися на принципах взаємодії всіх членів команди супроводу.

Відповідно до посадових обов'язків, які розроблені у зв'язку із введенням посади асистента вчителя до Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 06.12.2010 р. № 1205 – асистент учителя забезпечує соціально-педагогічний супровід дитини з особливими потребами: разом з учителем класу виконує навчальні, виховні, соціально-адаптаційні заходи, запроваджуючи ефективні форми їх проведення, допомагає дитині у виконанні навчальних завдань, залучає учня до різних видів навчальної діяльності; у складі групи фахівців приймає участь у розробленні та виконанні індивідуальної програми розвитку дитини; адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими потребами.

Тобто асистент вчителя повинен стати модератором та найкращим другом і помічником для дитини з ООП. Роботі з учнем з особливостями психофізичного розвитку повинна передувати індивідуальна бесіда з батьками дитини, для того щоб дізнатись більше про нозологію, обрати правильний підхід для спілкування з дитиною, зрозуміти, на що варто звертати увагу. Це пов'язано з тим, що тільки батьки зможуть надати достовірну і правдиву інформацію про дитину, так як вивчають її кожного дня з самого народження.

Асистент вчителя долучається до ведення певної документації, а саме: індивідуального навчального плану, індивідуальної навчальної програми, рекомендацій щодо адаптації та модифікації освітнього середовища для дитини з ООП, враховуючи перелік спеціальних і додаткових послуг, які зазначені у висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, журнал обліку, журнал спостереження за дитиною тощо. Крім цього, асистент повинен поповнювати портфоліо учня зразками його навчальних та творчих досягнень [3].

Адаптація до умов шкільного навчання включає в себе суттєві зміни у процесі навчання, використання специфічних форм і методів повідомлення навчального матеріалу, видозмінювання завдань відповідно до потреб дитини, а модифікація спрямована на зменшення обсягу навчального матеріалу, зниження вимог до участі в роботі, тобто учень може виконувати частину завдання. Перш ніж почати складати індивідуальну навчальну програму для учня з ООП, асистент повинен провести спостереження за дитиною протягом двох тижнів. Під час цієї роботи складеться певна картина про сильні і слабкі сторони здобувача освіти, про його вподобання і схильності і спираючись на це, асистент може надати рекомендації команді супроводу [4].

Одним із найважливіших обов'язків асистента є ведення журналу щоденного обліку, в якому він поурочно записує спостереження за роботою дитини. За цими записами можна відстежити прогрес чи регрес учня, якого він досяг за певний проміжок часу, динаміку його розвитку та актуалізувати цілі і задачі, які необхідно включити до індивідуальної навчальної програми. Асистент разом із вчителем повинен правильно організувати індивідуальну роботу з учнем не лише на уроці, але і в позаурочний час, щоб дитина розвивалась, соціалізувалась і адаптувалась до сучасного світу відповідно до своїх можливостей та вподобань. Вчителю та асистенту вчителя інклюзивного класу дуже важливо використовувати такі методи і форми роботи в організації освітнього процесу дитини з особливими потребами, які б допомогли їй якнайкраще формувати ключові та предметні компетентності [5]. Варто зазначити, що практичне здійснення ідеї навчання дітей з ООП в інклюзивному середовищі вимагає цілеспрямованої підготовки у закладах вищої освіти фахівців різного профілю.

Отже, проблеми інклюзивної освіти і соціального захисту дітей з особливими потребами набувають загальнонаціонального характеру. Важливо у цій роботі не розгубити накопичений і примножити вітчизняний та зарубіжний досвід.

Список використаних джерел:

1. Коваль Л. В. Організація діяльності асистента вчителя щодо забезпечення індивідуалізації навчання учнів з особливими освітніми потребами. К., 2015. Вип. 10. С. 93 – 97.
2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 240с.
3. Організація роботи асистента вчителя в школі: методичні рекомендації. Мукачево. Редакційно-видавничий центр МДУ, 2021. 108 с.

4. Положення про інклюзивно-ресурсний центр. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/08/pologennja.pdf>

5. Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти. Наказ МОН України від 08.06.2018 року № 609.

Симканич О.І., здобувач освіти спеціальності «Початкова освіта», IV- Н курсу, ВСП «ГПФК МДУ»
Науковий керівник:
викладач трудового навчання,
спеціаліст вищої категорії Король Н.В.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Нині в нашій державі відбувається становлення нової системи освіти, яка зорієнтована на входження в єдиний світовий освітній та інформаційний простір. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії та практиці освітнього процесу.

Метою державної політики в галузі освіти є створення умов для розвитку особистості й творчої самореалізації кожного громадянина України, виховання покоління людей, які будуть ефективно працювати й навчатися впродовж усього життя, зберігати й примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства, розвивати й зміцнювати незалежну, демократичну та правову державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти. Для досягнення поставленої мети є необхідність у реформуванні системи освіти в Україні та підготовці висококваліфікованих фахівців [1, с. 13].

Результати дослідження. Педагогічні технології - це складна система засобів і методик, об'єднаних пріоритетними загальноосвітніми цілями, концептуально взаємопов'язаними між собою завданнями і змістом, формами й методами організації навчально-виховного процесу, де кожна позиція накладає відбиток на всі інші, що і створює в результаті певну сукупність умов для розвитку учнів.

Сутність освітніх технологій виражається в тому, що змінюється характер освіти. Поряд із розвитком розумового потенціалу учнів відбувається особистісний розвиток, тобто сам процес освіти передбачає іншу позицію вчителя й учня в освіті (вони є рівноправними учасниками навчального процесу). [2, с. 20-27]

Нині суспільство зацікавлене вчителями, націлених на саморозвиток і самореалізацію, які вміють оперувати отриманими знаннями, орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі, продуктивно працювати, ефективно співпрацювати, адекватно оцінювати себе та свої досягнення.

Якісна професійна підготовка учителів початкової школи залежить від реформування освіти в Україні, що передбачає пошук оптимальної відповідності між сформованими традиціями й новими нововведеннями, пов'язаними зі вступом у світовий європейський освітній простір. Сучасні вимоги початкової освіти

Свищо С. М., Масляник Л. В., Лалак Н. В. Асистент учителя як член команди соціально-педагогічного супроводу дитини з особливими потребами.....	98
Симканич О.І., Король Н.В. Інноваційні технології формування професійної компетентності педагога Нової української школи.....	100
Сідор Ю. І., Кузьма-Качур М. І. Сутнісна характеристика спостереження як методу формування природничої компетентності молодших школярів.....	102
Сідор Ю. І., Товканець Г. В. Розвивальне освітнє середовище початкової школи у формуванні ціннісних орієнтацій молодших школярів.....	104
Скрипка О. Ю., Лагола І. М. Використання інноваційних технологій під час вивчення прозових жанрів на уроках літературного читання в 3 класі.....	107
Співак Р.Ю., Пасько К. М. Психологічні особливості розвитку стресостійкості у студентів...	110
Строкоус Т. О., Білюк О. Г. Комплексний підхід при корекції заїкання у дітей молодшого дошкільного віку.....	111
Товтин Х. В., Лакатош М. В., Лалак Н. В. Використання літературної спадщини В. Сухомлинського в освітньому процесі початкової школи.....	115
Ху Сіньї, Пасько К. М. Психолого-педагогічні аспекти адаптації молодших школярів до навчання.....	117
Чорноморець А. О., Товканець Г. В. Формування ключових компетентностей в учнів початкових класів як вимога часу.....	118

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>